

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації
Кафедра менеджменту та публічного управління

Затверджено
Науково-методична рада ДПУ,
від «12» 09 2024 № 1
Голова НМР Іван ШЕМЕЛИНЕЦЬ

Робоча програма
навчальної дисципліни
«Проектне бізнес-планування та фінансування»
для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
денної форми навчання

галузь знань: 07 Управління та адміністрування
спеціальність: 073 Менеджмент
Освітня програма «Проектний менеджмент»
Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Проектне бізнес-планування та фінансування» складена на основі освітньо-професійної програми «Проектний менеджмент» другого (магістерського) освітнього рівня, спеціальності 073 Менеджмент, затвердженої Вченою радою Університету 12.07.2024 року, протокол №19.

Укладач:

Надія ДАВИДЕНКО, д.е.н., професор,
професор кафедри менеджменту та
публічного управління

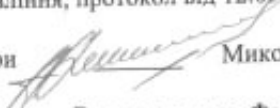
Гарант освітньої програми

Оксана НЕМИРОВСЬКА, к.е.н.,
доцент кафедри менеджменту та
публічного управління

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою менеджменту та публічного управління, протокол від 12.09.2024р. № 3

Завідувач кафедри

Микола ГУСЯТИНСЬКИЙ, к.тех.н., доцент

Розглянуто і схвалено Вченою радою Факультету соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації, протокол від 12.09.2024р. №2

Голова Вченої ради

Факультету соціально-гуманітарних технологій,
спорту та реабілітації

Наталія ЗИКУН, д.н.соц.ком., професор

Завідувач навчально-методичного відділу

Ірина КАЧУР, к.біол.н., доцент

Регістраційний № _____

Зміст

1. Передмова	3
2. Опис навчальної дисципліни	4
2.1. Компетентності і результати навчання	5
2.2. Пререквізити та постреквізити	5
2.3. Структура навчальної дисципліни	6
2.4. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення	
3. Програма навчальної дисципліни	10
4. Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти	19
5. Засоби діагностики результатів навчання	22
6. Форми та питання поточного та підсумкового контролю	22
7. Рекомендована література	24
8. Лист моніторингу	26

1. ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Проектне бізнес-планування та фінансування» є обов'язковою компонентою у підготовці здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 073 «073 Менеджмент».

Мета дисципліни: формування у студентів системи теоретичних знань і набуття практичних навичок щодо розробки бізнес-планів та використання їх в якості інструменту стратегічного управління підприємницькою діяльністю в умовах глобалізації, а також ефективного залучення та використання фінансових ресурсів для їх реалізації.

Завдання дисципліни: формування навичок комплексного підходу до організації бізнесу, опанування форм, методів і процесу бізнес-планування, формування у студентів творчого підходу до розробки окремих складових бізнес-плану.

Методи навчання даної навчальної дисципліни: метод бесіди, проблемно-пошуковий метод, метод демонстрації.

Організація поточного та підсумкового контролю знань.

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль. Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться в таких формах:

1. Оцінювання знань студента під час лекційних, семінарських і практичних занять.
2. Проведення поточного модульного контролю.
3. Проведення підсумкового контролю у формі екзамену.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Освітня програма «Проектний менеджмент». Група ПММ-24-1.

Показники	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 6	
Модулів – 3	Рік підготовки:
Змістових модулів – 3	1-й
Загальна кількість годин – 180	Семестр
	1-й
	Лекції
	32 год.
	Семінари
	14 год.
	Практичні роботи
	14 год.
	Самостійна робота
	116 год.
	Індивід.-консультаційна робота:
	4 год.
	Форма підсумкового контролю: екзамен

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності	Результати навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.</p> <p>ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p> <p>ЗК 8. Здатність планувати і управляти часом</p> <p>СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;</p> <p>СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;</p> <p>СК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;</p> <p>СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;</p> <p>СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.</p> <p>СК12. Здатність здійснювати комплексне планування проектів і програм з метою досягнення сталого розвитку організацій.</p>	<p>ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;</p> <p>ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями;</p> <p>ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї;</p> <p>ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;</p> <p>ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).</p> <p>ПРН 14. Здатність оцінювати адекватність та ефективність технологій, використовуючи інструментальні засоби підтримки життєвого циклу проекту та його продукту.</p> <p>ПРН15. Здатність оцінювати етапні, проміжні та кінцеві результати виконання робіт проекту і здійснювати коригування параметрів проекту, розробляти проектну документацію</p>

2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення дисципліни є знання та вміння, набуті під час вивчення навчальних дисциплін «Менеджмент», «Організація та планування діяльності підприємства», «Управління поведінкою персоналу».

Дисципліна є базовою для вивчення таких навчальних дисциплін як «Інформаційні системи проектного менеджменту», «Міжнародний менеджмент», «Управління змінами в проектах».

2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

денна форма навчання (180 год.)

ПММ-24-1

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин					
		Лекції (год.)	Семинарські заняття (год.)	Практичні заняття (год.)	Інд.-конс. робота (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 2 залікових кредити (60 год.)							
ЗМ 1. (Теми 1-5) Теоретичні та методологічні основи проектного управління							
T.1.	Бізнес – планування та проектний менеджмент	2	2			10	14
T.2.	Організація взаємодії учасників проектного фінансування	2	2			5	9
T.3.	Передінвестиційні дослідження та обґрунтування проекту	2	2	4		10	18
T.4.	Основи формування європейських стандартів бізнес - планування	2				10	12
T.5.	Теоретичні аспекти проектного фінансування	2	2			5	9
Всього по модулю:		10	6	4	0	40	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40 хв.)							
МОДУЛЬ II = 2 залікових кредити (60 год.)							
ЗМ 2. (Теми 6-10) Основні складові діагностики в проектному фінансуванні							
T.6.	Проектування маркетингових цілей та дослідження купівельної поведінки споживачів	2		2	2	8	14
T.7.	Технічний аналіз в системі проектного фінансування	2				13	15
T.8.	Інституційний аналіз проекту	2	2			9	13
T.9.	Екологічний аналіз	2				5	7
T.10.	Соціальний аналіз проекту	2	2			7	11
Всього по модулю:		10	4	2	2	42	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40 хв.)							
МОДУЛЬ III = 2 залікових кредити (60 год.)							
ЗМ 3. (Теми 11-13) Оцінка доцільного впровадження проекту та ефективного проектного менеджменту							
T.11.	Оцінювання ефективності інвестиційних проектів в системі проектного фінансування	4		4	2	6	16
T.12.	Вартість та структура інвестиційних ресурсів в системі проектного фінансування	4	2	2		10	18
T.13.	Оцінка і прийняття проектних рішень в умовах ризику та невизначеності	2	2	2		12	18
T.14.	Проектне фінансування за участю міжнародних фінансових інституцій	2				6	8
Всього по модулю:		12	4	8	2	34	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40 хв.)							

Форма підсумкового контролю – екзамен						
Разом годин з курсу:	32	14	14	4	116	180

РЕЙТИНГ-ПЛАН

Години	Тема	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
Модуль I				
2	Бізнес – планування та проектний менеджмент	Лекція	ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;	0
2		Семінарське заняття		2
2	Організація взаємодії учасників проектного фінансування	Лекція	ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями;	0
2		Семінарське заняття		2
2	Передінвестиційні дослідження та обґрунтування проекту	Лекція	ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї;	0
4		Практичне заняття		4
2		Семінарське заняття		0
2	Основи формування європейських стандартів бізнес - планування	Лекція	ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;	0
2	Теоретичні аспекти проектного фінансування	Лекція	ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу). ПРН 14. Здатність оцінювати адекватність та ефективність технологій, використовуючи інструментальні засоби підтримки життєвого циклу проекту та його продукту. ПРН15. Здатність оцінювати етапні, проміжні та кінцеві результати виконання робіт проекту і здійснювати коригування параметрів проекту, розробляти проектну документацію	0
2		Семінарське заняття		2
	T.1-T.5	Проміжний модульний контроль	Контрольна робота	3
Усього за модулем I				13

Модуль II				
2	Проектування маркетингових цілей та дослідження купівельної поведінки споживачів	Лекція	ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення; ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями; ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї; ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах; ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу). ПРН 14. Здатність оцінювати адекватність та ефективність технологій, використовуючи інструментальні засоби підтримки життєвого циклу проекту та його продукту. ПРН15. Здатність оцінювати етапні, проміжні та кінцеві результати виконання робіт проекту і здійснювати коригування параметрів проекту, розробляти проектну документацію	0
2		Практичне заняття		2
2		Індивідуальна робота		2
2	Технічний аналіз в системі проектного фінансування	Лекція	ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення; ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями; ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї; ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах; ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу). ПРН 14. Здатність оцінювати адекватність та ефективність технологій, використовуючи інструментальні засоби підтримки життєвого циклу проекту та його продукту. ПРН15. Здатність оцінювати етапні, проміжні та кінцеві результати виконання робіт проекту і здійснювати коригування параметрів проекту, розробляти проектну документацію	0
2	Інституційний аналіз проекту	Лекція		0
2	Екологічний аналіз	Семінарське заняття		2
2	Соціальний аналіз проекту	Лекція	ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення; ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями; ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї; ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах; ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу). ПРН 14. Здатність оцінювати адекватність та ефективність технологій, використовуючи інструментальні засоби підтримки життєвого циклу проекту та його продукту. ПРН15. Здатність оцінювати етапні, проміжні та кінцеві результати виконання робіт проекту і здійснювати коригування параметрів проекту, розробляти проектну документацію	0
2		Семінарське заняття		2
	T.6-T.10	Проміжний модульний контроль	Контрольна робота	5
	Усього за модулем II			13
Модуль III				
4	Оцінювання ефективності інвестиційних проектів в системі проектного фінансування	Лекція	ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення; ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями; ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї; ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах; ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу). ПРН 14. Здатність оцінювати адекватність та ефективність технологій, використовуючи інструментальні засоби підтримки життєвого циклу проекту та його продукту. ПРН15. Здатність оцінювати етапні, проміжні та кінцеві результати виконання робіт проекту і здійснювати коригування параметрів проекту, розробляти проектну документацію	0
4		Практичне заняття		3
2		Індивідуальна робота		3

4	Вартість та структура інвестиційних ресурсів в системі проектного фінансування	Лекція	управління організаціями; ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї; ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах; ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу). ПРН 14. Здатність оцінювати адекватність та ефективність технологій, використовуючи інструментальні засоби підтримки життєвого циклу проекту та його продукту. ПРН15. Здатність оцінювати етапні, проміжні та кінцеві результати виконання робіт проекту і здійснювати коригування параметрів проекту, розробляти проектну документацію	
2		Семінарське заняття		2
2		Практичне заняття		2
2	Оцінка і прийняття проектних рішень в умовах ризику та невизначеності	Лекція		0
2		Семінарське заняття		2
2		Практичне заняття		2
2	Проектне фінансування за участю міжнародних фінансових інституцій	Лекція		0
	T.11-T.13	Проміжний модульний контроль	Контрольна робота	5
	Усього за модулем III			19
	Підсумковий контроль		Екзамен	50
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE				5
Усього				100

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОЕКТНОГО УПРАВЛІННЯ

ТЕМА 1. БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОЕКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

План лекційного заняття

1. Базові поняття бізнес-планування та управління проектами.
2. Стартапи. Стандарти проектного менеджменту
3. Формування бізнес-ідеї підприємницької діяльності та організаційно – правові форми ведення господарської діяльності

План семінарського заняття

1. Завдання бізнес – планування
2. Попереднє пророблення цілей і задач проекту
3. Класифікація типів проектів
4. Мета, стратегія, результати і параметри проектів
5. Системний аналіз технічних рішень проекту

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Основні причини появи проектів.
2. Стратегічне та проектне управління як сучасна форма планування і ведення бізнесу.
3. Чому варто наважитись розпочати власну справу? Чому слід починати саме зараз, навіть якщо ви студент?
4. Пошук успішної бізнес-ідеї. Місія нової компанії.

Питання для самоконтролю

1. Методологія та організація планування
2. Сутність бізнес-плану
3. Підходи до бізнес - планування
4. Інформаційне забезпечення бізнес планування

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1, 2]

Допоміжні: [2]

Інформаційні ресурси: [1]

Міжнародні видання: [1, 2]

ТЕМА 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВЗАЄМОДІЇ УЧАСНИКІВ ПРОЕКТНОГО ФІНАНСУВАННЯ

План лекційного заняття

1. Система організації проектного фінансування
2. Укладання договорів та контрактів
3. Моніторинг реалізації інвестиційних проектів

План семінарського заняття

1. Розробка проектно-кошторисної документації
2. Експертиза проекту

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Проаналізувати склад і деталізацію бізнес-плану.
2. Проаналізувати структуру інвестиційних портфелів страхових компаній у різних регіонах світу та частку у них проектного фінансування

3. Проаналізувати структуру інвестиційних портфелів пенсійних фондів у різних регіонах світу та частку у них проектного фінансування
4. Розрахувати та проаналізувати потенціал участі вітчизняних банків у проектному фінансуванні на основі їх наявної ресурсної бази.
5. Проаналізувати потенціал участі вітчизняних небанківських фінансово-кредитних установ у проектному фінансуванні.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризувати передінвестиційну фазу життєвого циклу проекту.
2. Розкрити сутність процесу формування інвестиційного задуму.
3. Визначити складові Декларації про наміри.
4. Що включає стандартна процедура розподілу обов'язків суб'єктів проекту
5. Які проекти називають сполучені?

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1, 2]

Допоміжні: [1, 2, 4]

Інформаційні ресурси: [3, 4, 5]

Міжнародні видання: [1, 2]

ТЕМА 3. ПЕРЕДІНВЕСТИЦІЙНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЄКТУ

План лекційного заняття

1. Життєвий цикл проекту (фази)
2. Середовище проекту
3. Обґрунтування проекту

План семінарського заняття

1. Стадії підготовки проекту
2. Фази життєвого циклу проекту.
2. Процедура проведення передінвестиційних досліджень
3. Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища проекту

План практичного заняття

Тема практичної роботи: Передінвестиційні дослідження та обґрунтування проекту

Мета: визначити життєвий цикл проекту, охарактеризувати необхідність проведення передінвестиційних досліджень та визначити шляхи обґрунтування проекту.

Хід завдання:

1. Ознайомтесь з лекційним матеріалом та презентацією.
2. Дайте власне визначення категоріям: життєвий цикл проекту, передінвестиційні дослідження, доцільність проекту, SMART-критерії

Приклад виконання практичної роботи:

3. Необхідно в рамках Ваших проектних груп описати наступне:

Описати актуальність Вашого проекту, зазначити його мету та завдання.

За критеріями SMART описати мету та завдання.

Зробити аналіз ринку Вашого проекту за наступними складовими: яка ємність ринку, кількість споживачів на ньому, грошовий оборот на рік ринку Вашого продукту.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Проаналізувати яким чином здійснюється розподіл вартості проекту протягом його життєвого циклу. Які методи оцінок при цьому використовують?
2. Порівняти види бюджетів за призначенням та зробіть висновок щодо їх розподілу по стадіях проекту.
3. Самостійно опрацюйте матеріал по бізнес-моделі Остервальдера за наступними посиланнями: <https://inteltech.com.ua/uk/blogs/stvoryuyemo-biznes-model>

Питання для самоконтролю

1. Який алгоритм обґрунтування доцільності проекту?

2. Дайте визначення поняттю SMART- критерії.
3. Наведіть приклади опису мети проекту через SMARTкритерії.
4. Визначте життєвий цикл проекту? З якою метою він описується?
5. Мета проведення передінвестиційних досліджень
6. Визначте основні завдання структурування проекту.
7. Як впливає фаза життєвого циклу продукту на поділ життєвого циклу проекту?

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1, 2]

Допоміжні: [1, 2, 4]

Інформаційні ресурси: [3, 4, 5]

Міжнародні видання: [1, 2]

ТЕМА 4. ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ

План лекційного заняття

1. Основні розділи бізнес-плану згідно з міжнародними й вітчизняними стандартами
2. Особливості розробки бізнес-плану, стандарти UNIDO
3. Визначення та класифікація фондів міжнародної технічної допомоги та основні особливості їх пошуку

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Коротка характеристика типових недоліків під час складання бізнес-плану
2. Методика складання бізнес-плану TACIS
3. Міжнародний стандарт формування бізнес-плану UNIDO
4. Типові недоліки під час складання бізнес-плану

Питання для самоконтролю

1. Опишіть основну методику складання бізнес-плану TACIS
2. Опишіть основну методику складання бізнес-плану Європейського банку реконструкцій та розвитку
3. Опишіть основну методику складання бізнес-плану UNIDO?
4. Що мається на увазі при зауваженні «недостатньо фактів»?
5. Як Ви розумієте це зауваження «неправильне розуміння суті плану»?
6. Перелічіть принципи формування фонду
7. Основні ризики й гарантії при бізнес-плануванні
8. Наведіть особливості розділу «організаційний план»
9. Що включає в себе розробка бізнес-плану за стандартами UNIDO?

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1, 2]

Допоміжні: [1, 2, 4]

Інформаційні ресурси: [3, 4, 5]

Міжнародні видання: [1, 2]

ТЕМА 5. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОЕКТНОГО ФІНАНСУВАННЯ

План лекційного заняття

1. Проектне фінансування: сутність і відмінності від інших видів фінансування проектів.
2. Об'єкти проектного фінансування як сектор соціальної та виробничої інфраструктури.
3. Склад учасників проекту, їх ролі, розподіл функцій і відповідальності.
4. Види проектного фінансування за ознаками класифікації.

План семінарського заняття

1. Особливості проектного фінансування.
2. Переваги проектного фінансування порівняно з іншими формами фінансування.

3. Функції менеджера (управлінської команди) проекту.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Пояснити можливі мотиви (економічні та не економічні вигоди) замовників проектів, будівельників та держави, якщо за проектом у місті будується:

- а) метрополітен;
- б) новий житловий комплекс;
- в) завод дитячого харчування.

2. Охарактеризувати етапи процесу інвестиційної діяльності.

3. Навести приклади використання проектного фінансування для здійснення великомасштабного інвестиційного проекту.

4. Розробити структурну схему умов кредиту згідно кредитної угоди між Україною і Європейським банком реконструкції та розвитку для реалізації проекту ремонту автомобільної дороги.

Питання для самоконтролю

1. Проаналізувати участь українських банків у проектному фінансуванні.
2. Узагальнити досвід світових банків-лідерів у сфері проектного фінансування.
3. Визначити проблеми розвитку проектного фінансування в світі та окремо – в умовах фаз циклічного розвитку економіки.
4. Проаналізувати стан світового ринку проектного фінансування (географія, галузева структура)

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1, 2]

Допоміжні: [2, 3]

Інформаційні ресурси: [1]

Міжнародні видання: [1, 2]

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ОСНОВНІ СКЛАДОВІ ДІАГНОСТИКИ В ПРОЕКТНОМУ ФІНАНСУВАННІ

ТЕМА 6. ПРОЕКТУВАННЯ МАРКЕТИНГОВИХ ЦІЛЕЙ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ КУПІВЕЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ СПОЖИВАЧІВ

План лекційного заняття

1. Визначення концепції фінансового проекту
2. Аналіз та дослідження ринку
3. Побудова маркетингового плану
4. Проектування собівартості продукції (послуг) та визначення точки самоокупності
5. Стратегія просування продукту на ринок

План практичного заняття

Мета роботи: опанувати навички розробки маркетингового плану проекту.

1. Маркетинговий план проекту
2. Визначення меж та якісного складу аналізу ринку
3. Аналіз ринкового середовища продукції проекту
4. Маркетингова стратегія проекту

Індивідуально–консультаційна робота

Хід виконання індивідуальної роботи:

Опрацюйте лекційний матеріал та додатковий матеріал з плану самостійної роботи.

Дайте визначення маркетингового плану проекту. Яка мета його розробки?

Методичні рекомендації до виконання індивідуальної роботи:

В рамках проектів, що виконуються Вашою командою необхідно зробити:

Розробити маркетинговий план проекту.

Зробити SWOT-аналіз Вашого проекту

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Прямі конкуренти бізнесу
2. Постійні та змінні витрати проекту
3. Мета маркетингового аналізу проекту
4. Можливий вибір стратегій розвитку попиту залежно від фокусу проекту на різні ринки та категорій споживачів
5. Етапи маркетингового аналізу ринку

Питання для самоконтролю

1. Яка основна мета «позиціонування» підприємства
2. Із чого складається план для створення бізнесу
3. Якщо ви тільки відкриваєте свій бізнес, яка буде ваша ділова мета щоб досягнути рівня беззбитковості?
4. Фактори впливу макросередовища на проектні рішення

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1, 2]

Допоміжні: [2, 3]

Інформаційні ресурси: [1]

Міжнародні видання: [1, 2]

ТЕМА 7. ТЕХНІЧНИЙ АНАЛІЗ В СИСТЕМІ ПРОЕКТНОГО ФІНАНСУВАННЯ

План лекційного заняття

1. Основні аспекти технічного аналізу проекту
2. Визначення місцезнаходження проекту та обґрунтування вибору масштабу проекту
3. Вибір технології виробництва, устаткування та ідентифікація інфраструктури об'єкта проектування
4. Організація підготовки та здійснення проекту

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Основні аспекти технічного аналізу проекту
2. Зміст робіт на різних етапах проведення технічного аналізу проекту
3. Основними вимогами при виборі технологій
4. Спосіб отримання технології
5. Принципами визначення потреби в устаткуванні
6. Визначення місцезнаходження проекту та обґрунтування вибору масштабу проекту
7. Вибір технології виробництва, устаткування та ідентифікація інфраструктури об'єкта проектування
8. Організація підготовки та здійснення проекту

Питання для самоконтролю

1. Мета проведення технічного аналізу проекту
2. Масштаб проекту
3. Фактори, які впливають на вибір технології
4. Етапи розробки проектної документації
5. Що передбачає матеріально-технічна підготовка проекту

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1, 2]

Допоміжні: [2, 3]

Інформаційні ресурси: [1]

Міжнародні видання: [1, 2]

ТЕМА 8. ІНСТИТУЦІЙНИЙ АНАЛІЗ ПРОЕКТУ

План лекційного заняття

1. Мета і завдання інституційного аналізу
2. Оцінка впливу зовнішніх факторів на проект
3. Оцінка впливу внутрішніх факторів на проект

План семінарського заняття

1. Елементи інституційного аналізу
2. Діагностика впливу внутрішніх та зовнішніх факторів на проект
3. Показники ефективності управління та їх зміст.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Сертифікація проектів
2. Діагностика кадрового складу проекту
3. Мета проведення діагностики організаційної структури.

Питання для самоконтролю

1. Державне регулювання інвестиційної діяльності передбачає
2. На які проекти поширюються державні гарантії?
3. Що передбачає аналіз інституційних характеристик внутрішніх елементів проекту?
4. Що передбачає аналіз формальної структури?

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1, 2]

Допоміжні: [2, 3]

Інформаційні ресурси: [1]

Міжнародні видання: [1, 2]

ТЕМА 9. ЕКОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОЕКТУ

План лекційного заняття

1. Мета і суть екологічного аналізу
2. Зміст робіт з екологічного аналізу
3. Типи впливу проекту на навколишнє середовище
4. Методичні підходи до визначення та оцінки впливу проекту на навколишнє середовище

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Опишіть зміст роботи аналітика з екологічного аналізу на кожній стадії проекту.
2. Класифікація критеріїв впливу проектів на навколишнє середовище.
3. Типи впливу проекту на довкілля.
4. Описати зміст роботи аналітика з екологічного аналізу на кожній стадії проекту

Питання для самоконтролю

1. Суть екологічного аналізу.
2. Що включає екологічний нагляд проекту?
3. Мета екологічного аналізу.
4. Назвіть основні моменти процесу оцінки екологічного впливу.

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1, 2]

Допоміжні: [2, 3]

Інформаційні ресурси: [1]

Міжнародні видання: [1, 2]

ТЕМА 10. СОЦІАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПРОЕКТУ

План лекційного заняття

1. Мета і завдання соціального аналізу
2. Зміст робіт з соціального аналізу
3. Соціальне середовище проекту та його оцінка
4. Проектування соціального середовища проекту

План семінарського заняття

1. Індикатори, що використовуються в соціальному аналізі
2. Порядок проведення експертизи соціальних аспектів проекту
3. Проектування соціального середовища проекту

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Соціальні результати проекту
2. Охарактеризувати оцінку соціального середовища проекту.
3. Зміст роботи аналітиків – соціологів при ідентифікації проекту
4. Завдання аналітика під час розробки концепції проекту.
5. Завдання аналітика при організації робіт з підготовки проекту.

Питання для самоконтролю

1. Основні компоненти соціального аналізу
2. Елементи соціального аналізу проекту
3. Що передбачає проведення експертизи соціальних аспектів проекту?
4. Оцінка соціального середовища проекту.
5. Зміст проектування соціального середовища проекту.

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1, 2]

Допоміжні: [2, 3]

Інформаційні ресурси: [1]

Міжнародні видання: [1, 2]

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3. ОЦІНКА ДОЦІЛЬНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЕКТУ ТА ЕФЕКТИВНОГО ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

ТЕМА 11. ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ В СИСТЕМІ ПРОЕКТНОГО ФІНАНСУВАННЯ

План лекційного заняття

1. Аналіз доцільності вкладання коштів в проект
2. Характеристика методів оцінювання ефективності інвестиційного проекту
3. Оцінка економічної привабливості та ефективності проекту
4. Методичні підходи до визначення економічної вартості проекту
5. Оцінка впливу проекту на економіку країни

План практичного заняття

Тема практичного заняття: Фінансовий план проекту

Мета заняття: закріпити отримані знання з розробки фінансового плану та розрахувати основні фінансові показники проекту

Хід завдання

Опрацюйте лекційні матеріал, презентацію та до теми

Приклад виконання практичної роботи

В рамках проектів Вашої команди необхідно:

Розрахувати план продаж та доходів Вашого проекту.

Розрахувати показники операційного та чистого прибутку. Для цього можете скористатись додатковим матеріалом за посиланнями:

<https://journal.ostapp.com.ua/uk/articles/post/dohodvyruckapribyl>

та

<https://journal.ostapp.com.ua/uk/articles/post/upravlenceskijotcet-o-dohodah-i-rashodah>

Зробити таблицю руху грошових коштів по проекту з урахуванням поточних витрат та планованих доходів.

Розрахувати витрати на податок в залежності від форми оподаткування Вашого проекту.

Індивідуально–консультаційна робота

1. Навести суму інвестиційних витрат проекту.
2. Описати джерела фінансування проекту, обґрунтувати вибір.

3. Які можливості наразі є для участі міжнародних грантах?
4. Які напрямки участі в програмах EU4Business?
5. Для чого розробляється мережевий графік проекту?
6. Що являє собою Діаграма Ганта? Які ресурси виділяють для розробки діаграми Ганта?

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Етапи аналізу доцільності вкладення коштів в інвестиційний проект
2. Фактори, які впливають на економічну цінність проекту
3. Формування фінансової та економічної паритетної ціни експорту
4. Проаналізувати практику застосування боргового проектного фінансування за кордоном.
5. Проаналізувати практику застосування дольового проектного фінансування в Україні.
6. Проаналізувати світову практику застосування різних методів визначення потреби у фінансових ресурсах.
7. Проаналізувати практику випуску конвертованих облігацій в Україні.
8. Проаналізувати практику рефінансування боргів у період фінансово-економічної кризи в Україні.

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення поняттю «ефективність проекту»
2. Які групи показників розраховуються для оцінки ефективності проекту?
3. Які показники оцінюють інвестиційну привабливість проекту?
4. Для чого розраховуються показники NPV та IRR?

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1, 2]

Допоміжні: [2, 3]

Інформаційні ресурси: [1]

Міжнародні видання: [1, 2]

ТЕМА 12. ВАРТІСТЬ ТА СТРУКТУРА ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ В СИСТЕМІ ПРОЕКТНОГО ФІНАНСУВАННЯ

План лекційного заняття

1. Аналіз змінних та постійних витрат за проектом
2. Управління структурою витрат проекту
3. Розрахунок точки беззбитковості
4. Управління грошовими потоками
5. Оптимізація грошових потоків в проектному фінансуванні

План семінарського заняття

1. Управління витрати проекту
2. Аналіз "Витрати – Обсяг - Прибуток"
3. Диференціація витрат

План практичного заняття

Тема практичного заняття: вартість інвестиційних ресурсів проекту

Мета заняття: закріпити отримані знання з розробки фінансового плану та розрахувати основні фінансові показники проекту

Хід завдання

Опрацюйте лекційни матеріал, презентацію та до теми

Приклад виконання практичної роботи

В рамках проектів Вашої команди необхідно:

Розрахуйте чисті грошові потоки Вашого проекту за 2-3 роки.

Розрахуйте NPV, IRR, PI та простий термін окупності проекту.

Для простоти розрахунків можете скористатись MS Excel

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Визначити які методи використовують при плануванні грошових потоків за проектом. Обґрунтуйте чому саме ці методи використовуються.
2. Виявити та охарактеризувати ознаки та відмінності між формами представлення планових і звітних бюджетних документів. Яка форма, на вашу думку, більш повно відображає інформацію.
3. Проаналізувати схему взаємозв'язку інвестиційного проекту і проектно-кошторисної документації.
4. Визначити ознаки та відмінності між одно- та двостадійним проектуванням. Який з двох варіантів є більш доцільним при проектуванні ?
5. Обґрунтувати чому ціноутворення в інвестиційній сфері має певні відмінності від ціноутворення у всіх інших галузях економіки ?
6. Сформулювати висновок щодо методики розробки цін на будівельну продукцію. Які недоліки системи ціноутворення інвестиційної сфери ?
7. Порівняти методики розробки проектно-кошторисної документації в Україні і розвинених країнах світу.
8. вартості капіталу від залучення банківського кредиту.
9. Визначити об'єкти оцінювання активів учасників проектного фінансування.
10. Охарактеризувати етапи процесу оцінювання активів учасників проектного фінансування.
11. Визначити основні методичні підходи і методи оцінювання активів та особливості їх застосування.

Питання для самоконтролю

1. Яким чином IRR відображає безбитковість проекту?
2. Дайте визначення точці безбитковості проекту.
3. Які методики розрахунку точки безбитковості виділяють?
4. Охарактеризувати модель визначення вартості капіталу від залучення облігаційних позик.
5. Охарактеризувати модель визначення

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1, 2]
 Допоміжні: [2, 3]
 Інформаційні ресурси: [1]
 Міжнародні видання: [1, 2]

ТЕМА 13. ОЦІНКА І ПРИЙНЯТТЯ ПРОЕКТНИХ РІШЕНЬ В УМОВАХ РИЗИКУ ТА НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

План лекційного заняття

1. Необхідність врахування рівня невизначеності при прийнятті проектних рішень
2. Система фінансових ризиків та їх класифікація
3. Мета аналізу ризику
4. Оцінка інвестиційного проекту в умовах невизначеності та ризику
5. Методи зниження ризику

План семінарського заняття

1. Проектні ризики та їхня класифікація
2. Управління проектними ризиками: основні принципи
3. Методи аналізу проектних ризиків
4. Методи зниження та управління ризиками проекту

План практичного заняття

Тема практичного заняття: Системи оцінки ризиків проекту
 Мета: опанувати навички ідентифікації ризику та управління ним

Хід завдання

Ознайомтесь з лекційним матеріалом, презентацією до теми

Дайте власне визначення категорій: ризик, невизначеність, управління ризиками, страхування, диверсифікація ризиків.

В рамках проекту Вашої команди необхідно описати ризики проекту, структурувати них та навести методи управління ними.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Охарактеризувати ризики, що пов'язані з купівельною спроможністю грошей (інфляційні і дефляційні ризики, валютні ризики, ризик ліквідності).
2. Охарактеризувати підвиди інвестиційних ризиків упущеної вигоди, зниження доходності, прямих фінансових втрат.
3. Розкрити основні методи оцінки ризику (коефіцієнт ризику, середньоквадратичне відхилення, коефіцієнт варіації, бета-коефіцієнт, експертний метод).
4. Розглянути стратегію і тактику ризик-менеджменту, об'єкт і суб'єкт управління, інформаційне забезпечення.
5. Описати систему внутрішніх механізмів нейтралізації фінансових ризиків підприємства (лімітування концентрації ризику, хеджування, диверсифікація, розподіл ризику, самострахування).

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте проектний ризик
2. Які види ризику в проекті виділяють?
3. В чому полягає підприємницький ризик?
4. Які позитивні наслідки настання ризику?
5. В чому різниця між ризиком та невизначеністю?
6. Які принципи управління ризиком виділяють?
7. Опишіть методи аналізу ризиків в проекті?
8. Дайте визначення поняттю «управління ризиками»
9. Які методи зниження ризиків виділяють?
10. Охарактеризуйте страхування як метод управління ризиком.

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1, 2]

Допоміжні: [2, 3]

Інформаційні ресурси: [1]

Міжнародні видання: [1, 2]

ТЕМА 14. ПРОЕКТНЕ ФІНАНСУВАННЯ ЗА УЧАСТЮ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУЦІЙ

План лекційного заняття

1. Організація фінансування проектів групою світового банку
2. Організація фінансування проектів за участю Європейського банку реконструкції та розвитку
3. Організація проектного фінансування міжнародними регіональними банками розвитку
4. Фінансування проектів за участю експортно-кредитних агентств

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Перелічіть сектори проекту «Муніципальні партнери з економічного розвитку»
2. Розглянути порядок фінансування проектів за участю експортно-кредитних агентств.
3. Розглянути основні джерела фінансових ресурсів Міжнародного регіонального банку розвитку.
4. Розглянути основні функції Чорноморського банку торгівлі та розвитку.

5. Розглянути стратегічні напрями для Європейського банку реконструкції і розвитку.
6. Розглянути процес організації фінансування за участі Експортно-кредитного агентства.
7. Визначення та класифікація фондів міжнародної технічної допомоги та основні особливості їх пошуку
8. Аналіз міжнародних фондів, програм та проєктів, які сприяють розвитку та підтримці підприємництва в різних країнах світу
9. Рекомендації та стандарти щодо оцінки ефективності проєктів міжнародної технічної допомоги

Питання для самоконтролю

1. Назвати основні риси та переваги кредитного страхування.
2. Охарактеризувати основні цілі Європейського інвестиційного банку.
3. Охарактеризувати стадії фінансування проєктів групою світового банку.
4. Охарактеризувати критерії участі проєкту у фінансуванні Міжнародною фінансовою корпорацією.
5. Як розподіляється канадська офіційна допомоги за континентами з метою розвитку?

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1, 2]

Допоміжні: [2, 3]

Інформаційні ресурси: [1]

Міжнародні видання: [1, 2]

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Максимальна кількість балів отримана здобувачем вищої освіти на семінарському та практичному занятті становить 2 бали.

Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення практичного заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Критерії оцінювання	
2	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу або правильно вирішив усі тестові завдання.
1	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань або не вирішив жодного тестового завдання.

**Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти
на практичних заняттях**

Критерії оцінювання	
2	Оцінюється якість виконаного завдання, володіння навиками розрахунку задач, практичних кейсів, якість наданих висновків
1	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом в обмежених обсягах, не може аргументувати відповідь на поставлене практичне завдання
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту практичних завдань або не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі, за перший модуль здобувачі вищої освіти можуть отримати від 0 до 3, за другий та третій модулі від 0 до 5 балів.

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання контрольних за 1/ 2-3 модулі
Теоретичні питання	1/2
Практичне завдання	2/3
Всього	3/5

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання відповіді на практичне завдання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувачів вищої освіти у процесі розв'язування задач, повнота обґрунтування послідовності їх розрахунку, якість виконання ділових кейсів з навчальної дисципліни.	3
Оцінюється робота здобувачів вищої освіти у процесі розв'язування задач, повнота обґрунтування послідовності їх розрахунку, якість виконання ділових кейсів з навчальної дисципліни. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	1,5-2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді у процесі вирішення задач та ситуаційних кейсів, у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	0,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі практичні завдання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання тестового контролю на платформі Moodle

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю розкрив всі питання та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише окремих питань та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	3-4
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність менше половини питань.	1-2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень.	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи.

Індивідуальна робота здійснюється у формі письмових робіт.

Індивідуальна робота оцінюється від 0 до 2 балів у другому модулі (тема 6), від 0 до 3 в третьому модулі (тема 11).

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
2/3	Послідовність, логічність, правильність, обґрунтованість написання письмової роботи.
1,5/2-2,5	Послідовність, логічність виконання роботи, але без обґрунтування.
1/2	Часткове правильне виконання письмової роботи.
0,5-1	Намічено шлях виконання письмової роботи.
0	Не виконано індивідуальну письмову роботу.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки в ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

Результати складання екзамену оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії перерахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
4	Індивідуальна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Онлайн курси на платформі Прометеус та EdEra https://prometheus.org.ua https://ed-era.com/course/for-teachers/
2	Практичне заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою практичного заняття	Онлайн курси на платформі Прометеус та EdEra https://prometheus.org.ua https://ed-era.com/course/for-teachers/
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перелік засобів оцінювання, які застосовуються при вивченні навчальної дисципліни:

- екзамен;
- тести;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ;
- індивідуальна робота;
- контрольна робота.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Форми поточного контролю:

- 1) модульна контрольна робота
- 2) письмові, усні опитування на семінарських заняттях
- 3) практичні роботи
- 4) тестування за темами

Перелік питань до поточного контролю

Модуль 1

1. Дайте власне визначення поняттю «проект».
2. Охарактеризуйте поняття «бізнес-проект».
3. Покажіть взаємозв'язок управління проектами, інвестиціями і функціональним менеджментом.
4. Як формування інвестиційний задум проекту?
5. Дайте визначення поняттям «бізнес-план», «бізнес-планування».
6. Які стандарти бізнес плану існують?
7. Що таке мета, стратегія, результати і параметри проектів?
8. Що таке оточення проектів, проектний цикл і структуризація проектів?
9. Які існують методи управління проектами?
10. Дайте визначення управління проектами.
11. Перелічіть підсистеми управління проектом.
12. Яка типова структура бізнес-плану?
13. Що описується в резюме проекту?
14. З якою метою розроблені різні стандарти бізнес-планів?

15. Як вибрати той чи інший стандарт бізнес-плану?
16. В чому сутність проектної діяльності?
17. Визначте життєвий цикл проекту? З якою метою він описується?
18. Яка мета проведення передінвестиційних досліджень?
19. Яка процедура проведення передінвестиційних досліджень?
20. Який алгоритм обґрунтування доцільності проекту?
21. Перелічіть основні риси проектного фінансування.
22. Назвіть основні форми проектного фінансування.
23. У чому особливості угоди про організацію проектного фінансування?
24. У чому полягають переваги проектного фінансування?
25. У чому полягають недоліки проектного фінансування?
26. Дайте визначення поняттю SMART- критерії.
27. Наведіть приклади опису мети проекту через SMARTкритерії

Модуль 2

1. Дайте визначення поняттю «організаційний план проекту».
2. Охарактеризуйте особливості проектної структури управління.
3. Які етапи розробки організаційного плану?
4. Яким чином обирається організаційно-правова форма проекту?
5. З чого складається Фонд оплати праці?
6. З якою метою розробляється виробничий план проекту?
7. Яким чином розраховується потреба у матеріально–технічному забезпеченні? 8. Яким чином розподіляються витрати на постійні та змінні?
8. Яка мета розробки маркетингового плану проекту?
9. Яким чином визначається цільова аудиторія проекту?
10. Як розраховується маркетинговий бюджет проекту?
11. Яким чином специфіка проекту впливає на маркетингові комунікації?
12. Наскільки високі ваші виробничі витрати порівняно з вашою чергою більше, у відсотках?
13. Який внесок зовнішніх послуг (сировина та погонені частини)?
14. Наскільки високі витрати на персонал у виробництві?
15. Хто відповідає за контроль вартості складу готової продукції?
16. Виробництво чи маркетинг?
17. Яка основна мета та завдання розділу Плану маркетингу?
18. Хто визначає маркетинговий бюджет?
19. Хто контролює маркетингову діяльність та складання бюджету?
20. Типи впливів проекту на навколишнє середовище
21. Класифікація забруднення екологічних систем
22. Методи оцінювання екологічних наслідків проекту
23. Сформулюйте мету та сутність екологічного аналізу проекту
24. Які види забруднень Вам відомі? Дайте їхню характеристику
25. Які категорії проектів, залежно від ступеня впливу на навколишнє середовище, Вам відомі? Дайте їх характеристику.
26. За якими критеріями можна класифікувати впливи проекту на навколишнє середовище ? Дайте їх характеристику. 5.Як поділяються проекти в залежності від ступеня впливу на довкілля?
27. Як оцінити вплив діючого проекту на навколишнє середовище?
28. Які методичні підходи до визначення та оцінювання впливу проекту на довкілля Вам відомі. Дайте їх характеристику.
29. Охарактеризуйте метод оцінювання превентивних витрат проекту. Які існують недоліки у даного методу?
30. Сформулюйте мету та завдання інституціонального аналізу.
31. Дайте характеристику схем і комплексного інституціонального аналізу. Визначте зміст основних елементів.

Модуль 3

1. Дайте визначення поняттю «ефективність проекту».
2. Які групи показників розраховуються для оцінки ефективності проекту?
3. Які показники оцінюють інвестиційну привабливість проекту?
4. Для чого розраховуються показники NPV та IRR?
5. Яким чином IRR відображає беззбитковість проекту?
6. Дайте визначення точці беззбитковості проекту.
7. Охарактеризуйте проектний ризик.
8. Які види ризику в проекті виділяють?
9. В чому полягає підприємницький ризик?
10. Які позитивні наслідки настання ризику?
11. В чому різниця між ризиком та невизначеністю?
12. Які принципи управління ризиком виділяють?
13. Опишіть методи аналізу ризиків в проекті?
14. Дайте визначення поняттю «управління ризиками».
15. Які методи зниження ризиків виділяють?
16. Охарактеризуйте страхування як метод управління ризиком.

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Дайте визначення поняття «проектне фінансування».
2. Назвіть особливості проектного фінансування.
3. Які принципи характеризують проектне фінансування?
4. Якими є головні переваги проектного фінансування для інвестора?
5. Якими є головні недоліки проектного фінансування для інвестора?
6. Поясніть відмінності проектного фінансування порівняно з інвестиційним кредитуванням і проектним кредитуванням.
7. Які форми спільного проектного фінансування застосовують у світовій практиці?
8. Які події спонукали до появи проектного фінансування у світі?
9. Що є об'єктом проектного фінансування?
10. Чим відрізняються банківське проектне фінансування та корпоративне проектне фінансування?
11. Назвіть особливості проектного фінансування з частковим регресом на позичальника.
12. Назвіть особливості проектного фінансування з повним регресом на позичальника.
13. Назвіть особливості проектного фінансування без регресу на позичальника.
14. Чим відрізняється рух коштів при реалізації інвестиційного кредитування від банківського проектного фінансування?
15. Назвіть етапи системи організації проектного фінансування.
16. За якої умови процес фінансування переходить на наступний етап?
17. Назвіть основні критерії, якими слід керуватися під час розроблення схем фінансування проекту.
18. Дайте характеристику схеми організації проектного фінансування за участі спеціалізованої проектної компанії.
19. Які суб'єкти беруть участь у створенні спеціалізованої проектної компанії?
20. Від яких ризиків захищає можливість створення спеціалізованої проектної компанії?
21. Як взаємопов'язані інвестиційний проект і проектно-кошторисна документація?
22. Назвіть принципи організації процесу розроблення проектно-кошторисної документації.
23. Дайте характеристику двом моделям проектного контракту.
24. Основні учасники інвестиційного проекту.
25. Функції учасників інвестиційного проекту.
26. Назвіть завдання моніторингу в проектному фінансуванні.
27. Окресліть специфіку моніторингу при банківському інвестиційному кредитуванні.
28. Охарактеризуйте зміст управління проектами.
29. Назвіть завдання та напрями, за якими здійснюється управління інвестиційними проектами.

30. Визначте зміст управління вартістю проекту.
31. Що таке календарний план проекту, якими є основні методи його складання?
32. Визначте сутність фінансового плану проекту.
33. Назвіть джерела ідентифікації проектних ризиків.
34. Визначте методи реагування на ризики, які використовуються світовою практикою управління проектними ризиками.
35. Охарактеризуйте концепцію комерційного оцінювання ефективності проектів.
36. Назвіть методи економічного оцінювання інвестиційних проектів і схарактеризуйте показники, на яких вони базуються.
37. Назвіть переваги й недоліки використання в процесі оцінювання ефективності інвестиційних проектів таких показників: облікова ставка доходу, період окупності, дисконтований період окупності, чиста теперішня вартість, індекс дохідності, внутрішня норма доходу.
38. Розкрийте показники суспільної ефективності проекту.
39. Що містять соціальні та екологічні результати реалізації інвестиційного проекту?
40. Охарактеризуйте поняття бюджетної ефективності проекту.
41. Що відносять до припливів і відпливів бюджетної ефективності інвестиційного проекту?
42. Дайте визначення регіональній ефективності проекту.
43. Охарактеризуйте особливості розрахунку показників регіональної ефективності проекту.
44. Розкрийте особливості розрахунку показників галузевої ефективності проекту.
45. Визначте роль власних джерел у проектному фінансуванні.
46. Охарактеризуйте порядок формування на підприємстві чистого прибутку.
47. Чому сприяє емісія та розміщення акцій серед суб'єктів господарювання на макрорівні?
48. Як найчастіше здійснюється державна підтримка проектних облігацій?
49. Якими є характерні ознаки мезонінного кредитування?
50. Мета і завдання технічного аналізу
51. Етапи проведення робіт з технічного аналізу проектів
52. Особливості оцінки впливу проекту на навколишнє природне середовище
53. Етапи проведення екологічного аналізу проекту.
54. Методи оцінки екологічних наслідків проектів, що використовуються в міжнародній практиці
55. Яка мета розробки фінансового плану проекту?
56. Показники оцінки економічної ефективності інвестицій
57. Систематизація методів оцінки ефективності інвестиційних проектів
58. Дайте визначення поняттю точки беззбитковості проекту.
59. Які показники інвестиційної привабливості проекту виділяють?
60. Назвіть та опишіть проектні ризики.
61. Які методи управління ризиками виділяють?
62. Опишіть види прибутку, які розраховуються в фінансовому плані.
63. З чого складається організаційний план? Які його завдання?
64. Яким чином пов'язані показники NPV та IRR?
65. Які джерела фінансування проекту?
66. Які етапи процесу планування ресурсів?
67. Яка основна мета планування витрат?
68. Що охоплюють перевірки в рамках європейських фондів?

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Войтко С.В. Управління проектами та стартапами в Індустрії 4.0: підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. 200 с.

2. Данченко О.Б., Занора В.О. Проектний менеджмент: управління ризиками та змінами в процесах прийняття управлінських рішень: монографія. Черкаси: ПП Чабаненко Ю.А., 2019. 278 с.
3. Зачко О.Б., Івануса А.І., Кобилкін Д.С. Управління проектами: теорія, практика, інформаційні технології. Львів: ЛДУ БЖД, 2019. 173 с.
4. Управління проектами інформатизації: навч. посіб. / уклад. О. В. Немировська, В. В. Лаговський. Ірпінь: ДПУ, 2023. 144 с. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/handle/123456789/784>
5. Управління бізнес-проектами: навчальний посібник для студентів зі спеціальності 073 «Менеджмент». Л.В. Шинкарук, М.М. Деліні, А.В. Суханова, К.А. Алексеєва. Київ : НУБіП, 2021. 325 с

Допоміжна

1. Бардиш Г. О. Проектне фінансування [Текст] : підручник / Г. О. Бардиш. Львів : ЛБІ НБУ, 2018. 463с.
2. Боровик М. В. Ризик-менеджмент : конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 63 с. URL: <http://surl.li/qocby>
3. Давиденко Н.М. Аналіз інвестиційних проектів: навчальний посібник. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист №1/11-17912 від 11.11.2014 р.). – К.: ЦП «Компринт», 2015. – 378с.
4. Давиденко Н.М., Скрипник Г.О. Проектне фінансування: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.:, 2020. 418 с.
5. Дж. Хігні Основи управління проектами. 2020. 272 с.
6. Європейські стандарти бізнес-планування : навч. посібник / О. В. Димченко, О. О. Рудаченко, В. М. Прасол, О. Д. Панова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 143 с.
7. Управління проектами розвитку міжнародного бізнесу: конспект лекцій: навч. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 073 «Менеджмент». / уклад.: А. Р. Дунська. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 134 с. URL: <http://surl.li/ritdf>
8. Немировська О.В. Особливості застосування технологій проектного менеджменту для державного сектору. *Управління публічними фінансами та проблеми забезпечення національної економічної безпеки*: матеріали Міжнародного Податкового он-лайн конгресу (м. Ірпінь, 3 грудня 2020 р.) Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 1421 с.
9. Петренко Н. О., Кустріч Л.О., Гоменюк М.О. Управління проектами. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 244 с.
10. Якубенко І.М. AGILE-менеджмент, як дієве управління проектами для цілеспрямованих команд. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2022. № 4. С. 167-172.
11. Ярмолук Д. Інтеграція методології Scrum у загальну систему менеджменту як інструмент підвищення ефективності управління. Економіка і суспільство. 2017. №10. С.439-443.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний веб-сайт Української асоціації управління проектами: URL: <http://upma.kiev.ua/index.php?lang=ukrainian>
2. Офіційний сайт Міністерства цифрової трансформації України: URL: <https://thedigital.gov.ua/>
3. Постановка цілей по SMART. URL : <https://goallife.com/uk/smart-cil>
4. Цілі SMART: 10 прикладів + інструкція від ТОП-менеджера. URL : <https://www.kozaky.org.ua/cili-smart-10-prikladivinstrukciya-vid-top-menedzhera/>
5. Як зробити аналіз ринку для бізнесплану. URL : <https://www.stardriveld.com/marketanalysisarticle/>

Міжнародні видання:

1. Verzuh E. The Fast Forward MBA in Project Management: The Comprehensive, Easy-to-Read Handbook for Beginners and Pros, 6th Edition, 2021. 544 p
2. Horline G. Project Management Absolute Beginner's Guide 4th Edition. 2020. 312 p.

**ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри менеджменту та публічного управління

Протокол від 12.09.2024 р. № 3.

Укладач:

Надія ДАВИДЕНКО, д.е.н., професор,
завідувач кафедри публічних фінансів

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП